

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 27.06.1977, sp. zn. 7 Tz 23/77, ECLI:CZ:NS:1977:7.TZ.23.1977.1

Číslo: 10/1978

Právní věta: Čin, který sice má formální znaky přečinu pytláctví podle § 4 zák. č. 150/1969 Sb., o přečinech, ale jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není přečinem.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 27.06.1977

Spisová značka: 7 Tz 23/77

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Přestupky, Pytláctví

Předpisy: 150/1969 Sb. § 1
§ 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud ČSR vyslovil, že trestním příkazem okresního soudu ve Vsetíně ze dne 14. srpna 1975 sp. zn. 2 T 229/75, jímž byl obviněný O. N. uznán vinným přečinem pytláctví podle § 4 zák. č. 150/1969 Sb. a uložen mu peněžitý trest 50é Kčs ev. pro případ, že by výkon peněžitého trestu mohl být zmařen, náhradní trest odnětí svobody na 3 dny, byl porušen zákon v ustanovení § 1 odst. 2 zák. č. 150/1969 Sb., o přečinech. Dále tento trestní příkaz zrušil a obviněného O. N. podle § 226 písm. b) tr. ř. zprostil z návrhu na potrestání pro přečin pytláctví podle § 4 zák. č. 150/1969 Sb., jehož se měl dopustit tím, že dne 9. 7. 1975 na přehradě Bystřička se pokoušel chytat ryby na podomácku vyrobené udici, aniž měl rybářský lístek.

Z odůvodnění:

Trestním příkazem okresního soudu ve Vsetíně ze dne 14. srpna 1975 sp. zn. 2 T 229/75 byl obviněný O. N. uznán vinným přečinem pytláctví podle § 4 zák. č. 150/1969 Sb., jehož se dopustil tím, že dne 9. 7. 1975 na přehradě Bystřička se pokoušel chytat ryby na podomácku vyrobené udici, aniž měl rybářský lístek. Za to mu byl podle § 4 zák. č. 150/1969 Sb. uložen peněžitý trest ve výši 500 Kčs a podle § 54 odst. 3 tr. zák. pro případ, že by výkon tohoto trestu mohl být zmařen, náhradní trest odnětí svobody na 3 dny. Trestní příkaz nabyl právní moci dne 6. září 1975.

Proti tomuto trestnímu příkazu podal ministr spravedlnosti ČSR stížnost pro porušení zákona. Poukázal na skutečnost, že obviněný svým jednáním sice naplnil formální znaky přečinu pytláctví

podle § 4 zák. č. 150/1969 Sb., ale soud se nezabýval otázkou materiálního znaku, tj., zda jednání obviněného vykazuje vyšší stupeň společenské nebezpečnosti než nepatrný (§ 1 odst. 2 zák. č. 150/1969 Sb.). Pokud by okresní soud postupoval správně, došel by s ohledem na bezvadné zprávy o pověsti, dosavadní beztrestnost obviněného, jeho spontánní doznání, upřímnou lítost a nahodilost celé situace podmíněné nálezem udice a prosbou syna o chycení ryby, k závěru, že stupeň nebezpečnosti jednání obviněného je nepatrný. Potom měl zvážit, zda nejsou podmínky pro postoupení věci k projednání národním výboru jako přestupek nebo k zastavení trestního stíhání. Nejvyšší soud ČSR přezkoumal správnost napadeného příkazu, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že zákon porušen byl.

Přečiny se vymezují dvěma základními znaky. První vychází z materiálního pojetí přečinu (nebezpečnost pro společnost), druhý představuje formální znaky uvedené v zákoně, jejichž souhrn tvoří skutkovou podstatu přečinu.

formální znaky zakotvené v § 4 zák. č. 150/1969 Sb. v posuzovaném případě splněny jsou. Z důkazů obsažených ve spise (výpověď obviněného, svědectví D. Z., zpráva o výsledku objasňování přečinu), je patrné, že obviněný za pomoci primitivní, leč k rybolovu způsobilé udice s háčkem a návnadou se pokoušel chytat ryby, ač není držitelem rybářského lístku. Takové jednání je možno kvalifikovat jako neoprávněný zásad do výkonu rybářského práva vymezeného zákonem č. 102/1963 Sb.

Pokud se týká materiálního znaku přečinu zákon stanoví, že přečin je pro společnost nebezpečný čin a stupeň této nebezpečnosti musí být vyšší než nepatrný (§ 1 odst. 2 zák. č. 150/1969 Sb.).

Obecná hlediska směrodatná pro posouzení, zda je stupeň nebezpečnosti přečinu pro společnost pouze nepatrný či vyšší, jsou uvedena v § 3 odst. 4 tr. zák. (vzhledem k § 13 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb.).

Způsob provedení činu, který ve svém základě vyjadřuje intenzitu jednání pachatele proti zájmům chráněným zákonem, je méně závažný. Svědčí o tom charakter použitého prostředku, velmi jednoduché udice, kde faktický předpoklad ulovení ryby a způsobení hmotné škody byl minimální. Míra zavinění obviněného je snižována tím, že se k útoku nikterak nepřipravoval, nelze říci, že by jej uskutečnil po zralé úvaze, ale pohnutkou (která je rovněž významnou složkou spoluurčující stupeň nebezpečnosti činu) byl náhodný nález udice a prosba malého syna o chycení ryby. Také okolnosti, za kterých byl čin spáchán, kdy obviněný jednal na frekventovaném místě v denní době, nikterak se neskrýval, a jeho jednání nebylo tedy provázeno jakýmkoliv prvkem rafinovanosti, svědčí o nižším stupni nebezpečnosti jeho útoku. Konečně důležitým hlediskem pro hodnocení stupně nebezpečnosti pro společnost je osoba pachatele. Tu je třeba hodnotit zejména jeho osobní povahové vlastnosti; v této souvislosti mají význam i okolnosti polehčující uvedené v § 33 písm. b), g) tr. zák. Obviněný je bezúhonným občanem, který má bezvadnou pověst v místě svého bydliště i na pracovišti. Jeho pracovní morálka je na vysoké úrovni, je ochoten plnit i mimopracovní úkoly. Od počátku objasňování přečinu zaujal obviněný ke svému jednání, které doznal, sebekritický postoj a spáchání činu upřímně litoval.

Správným hodnocením všech těchto okolností charakterizujících stupeň společenské nebezpečnosti činu pro společnost, měl samosoudce dospět k závěru, že jde o čin, jím byly zájmy společnosti jen zcela nevýrazně ohroženy, a že tedy pro nedostatek materiálního znaku nemůže jít o přečin.

Skutek, pro který je obviněný stíhán, m by bylo možno považovat jen za přestupek. K případnému postihu před příslušným národním výborem pro přestupek však již nemůže dojít, neboť od spáchání činu uplynula doba delší jednoho roku (§ 24 zák. č. 60/1961 Sb.). Z těchto důvodů vyslovil Nejvyšší soud ČSR ve smyslu § 268 odst. 2 tr. ř. porušení zákona napadeným trestním příkazem okresního soudu ve Vsetíně, a to v ustanovení § 1 odst. 2 zák. č. 150/1969 Sb. ve vztahu k § 4 téhož zákona a

tento trestní příkaz zrušil.

Poněvadž ve stíhaném skutku obviněného nelze spatřovat trestný čin ani přečin, rozhodl Nejvyšší soud ve smyslu § 271 odst. 1 tr. ř. sám ve věci tak, že obviněného podle § 226 písm. b) tr. ř. zprostil z návrhu na potrestání.